

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Folketingets Europaudvalg

København, den 20. marts 2014

Sagsnr.: 21304

Dok.nr.: 654123

Notat til Folketingets Europaudvalg om afgivelse af indlæg i EU-Domstolens sag C-684/13, Johannes Demmer mod Fødevareministeriets Klagecenter

---

Indledning

Vestre Landsret har ved kendelse af 13. december 2013 forelagt præjudicielle spørgsmål for EU-Domstolen om fortolkningen af begrebet "støtteberettiget hektar" i artikel 44, stk. 2, i Rådets forordning (EF) nr. 1782/2003 og artikel 34, stk. 2, litra a), i Rådets forordning nr. 73/2009, samt vedrørende fortolkningen af artikel 137 i forordning nr. 73/2009 og artikel 73, stk. 4 og 5, i forordning nr. 796/2004 om betingelserne for tilbagesøgning af uretmæssigt tildelte betalingsrettigheder samt udbetalt støtte.

Sagens omstændigheder og de præjudicielle spørgsmål

Sagen for Vestre Landsret vedrører lovligheden af Fødevareministeriets Klagecenters (herefter Klagecentret) afgørelser af 15. maj 2012 og 12. juni 2012 om tilbagesøgning af 1) tildelte betalingsrettigheder, 2) udbetalt støtte for 2005-2009, samt 3) nedsættelse af støtte for 2010, i alt kr. 742.068,24 i henhold til enkeltbetalingsordningen for arealer, der udgør såkaldte sikkerhedszoner for Flyvestation Skrydstrup og Aalborg Lufthavn.

Sagsøgeren har gennem forpagtningsaftaler med Flyvestation Skrydstrup og Aalborg Lufthavn foretaget høslæt på sikkerhedszonerne beliggende i de to lufthavne, og anvendt græsset i sin produktion af grøntpiller. Sikkerhedszoner i lufthavne er underlagt en række krav, der begrænser anvendelsen af disse arealer af sikkerhedshensyn. I 2005 ansøgte sagsøgeren og fik tildelt betalingsrettigheder. På baggrund heraf, ansøgte og modtog sagsøgeren støtte under enkeltbetalingsordningen for lufthavnsarealerne frem til 2007. I 2008 blev de kompetente myndigheder imidlertid opmærksomme på, at der i sagsøgerens ansøgning om støtte indgik arealer, der var udlagt til sikkerhedszoner i lufthavne. Herefter blev sagsøgerens betalingsrettigheder nedskrevet og uretmæssigt udbetalt støtte tilbagesøgt for støtteårene 2005-2007, ligesom senere uretmæssigt udbetalt støtte for 2008-2009 blev tilbagesøgt, og den ansøgte støtte for 2010 blev nedjusteret.

De præjudicielle spørgsmål, som Vestre Landsret har forelagt, vedrører følgende problemstillinger:

- o Om et areal, der anvendes til landbrugsaktiviteter men samtidig tjener andre ikke-landbrugsmæssige formål, kan anses for at være "støtteberettiget hektar", herunder om der stilles et krav om, at det primære anvendelsesformål skal være landbrugsmæssigt og i så fald, hvilke kriterier der skal indgå i identificeringen af det primære anvendelsesformål,
- o Om arealer, der udgør sikkerhedszoner i lufthavne, er en del af en landbrugers drift, når udøvelsen af den pågældende landbrugsaktivitet på arealerne er underlagt begrænsninger for så vidt angår dyrkningsmetoder, valg af afgrøder, adgang til arealerne etc.,
- o Om arealernes karakter af sikkerhedszoner, der indgår som en integreret del af en lufthavn, og hvor den udøvede landbrugsaktivitet er underlagt begrænsninger for så vidt angår dyrkningsmetoder, valg af afgrøder, adgang til arealerne etc., medfører at tildeling af betalingsrettigheder og udbetaling af støtte udgør en fejl, som "med rimelighed kunne have været opdaget af landbrugeren" og som landbrugeren "med rimelighed kunne forventes at have opdaget",
- o Om fortolkningen af begrebet "god tro" i forbindelse med vurderingen af, om myndighedernes tilbagesøgning af uretmæssigt udbetalt støtte forældes efter 4 eller 10 år og
- o Om det relevante tidspunkt for vurderingen af om der foreligger en fejl, der "med rimelighed kunne have været opdaget af landbrugeren", og som landbrugeren "med rimelighed kunne forventes at have opdaget" samt hvilket tidspunkt der er relevant for vurderingen af om støttemodtageren kan anses for at have handlet i "god tro".

Det EU-retlige grundlag

Støtteberettiget hektar

Landbrugsstøtte efter enkeltbetalingsordningen udbetales til en landbruger, der på baggrund af tildelte betalingsrettigheder, har ansøgt om støtte for støtteberettigede hektarer. Artikel 44, stk. 2 i forordning 1782/2003 indeholder følgende definition af "støtteberettiget hektar":

"Ved "støtteberettiget hektar" forstås ethvert landbrugsareal på bedriften, der er udlagt som agerjord og permanente græsarealer, undtagen arealer med permanente afgrøder eller skov, eller som anvendes til ikke-landbrugsaktiviteter."

Forordning nr. 1782/2003 blev ophævet og erstattet af forordning nr. 73/2009, der fandt anvendelse pr. 1. januar 2009, og hvor begrebet "støtteberettiget hektar" blev præciseret. Af artikel 34, stk. 2, litra a) fremgår følgende definition:

"Ethvert af bedriftens landbrugsarealer [...] som anvendes til landbrugsaktivitet, eller, hvis arealer også anvendes til andre formål, som fortrinsvis anvendes til landbrugsaktivitet..."

Ifølge forordningens artikel 34, stk. 2, 3. afsnit, fastsætter Kommissionen regler for anvendelsen af støtteberettiget hektar til andre formål end landbrugsaktivitet. Kommissionen har på den baggrund i artikel 9 i forordning (EF) nr. 1120/2009 fastsat følgende:

"Ved anvendelsen af artikel 34, stk. 2, litra a), i forordning (EF) nr. 73/2009 anses et landbrugsareal, hvis det også anvendes til andre aktiviteter end landbrugsaktiviteter, for at være anvendt fortrinsvis til landbrugsaktiviteter, hvis landbrugsaktiviteten kan udøves uden i betydelig grad at være hæmmet af de andre aktiviteter intensitet, art, varighed og tidsramme."

Tilbagesøgning af betalingsrettigheder og udbetalt støtte

Uretmæssigt tildelte betalingsrettigheder samt uretmæssigt udbetalt støtte skal i medfør af artikel 73a, stk. 1 og 73, stk. 1 i Kommissionens gennemførelsesforordning nr. 796/2004, tilbagesøges. Denne tilbagesøgning er imidlertid afskåret myndighederne, såfremt:

- o fejlen "ikke med rimelighed kunne have været opdaget af landbrugeren", jf. artikel 137 i forordning nr. 73/2009, hvorefter betalingsrettigheder tildelt før den 1. januar bliver korrekte og retmæssige pr. 1. januar 2010
- o landbrugeren "ikke med rimelighed kunne forventes at have opdaget fejlen", jf. artikel 73, stk. 4, for så vidt angår uretmæssigt udbetalt støtte

Derudover er der i artikel 73, stk. 5 fastsat en forældelsesfrist på 10 år for myndighedernes tilbagesøgning af uretmæssigt udbetalt støtte. Denne forældelsesfrist afkortes til 4 år, såfremt støttemodtageren "handlede i god tro".

Regeringens stillingtagen

Klagecentret gør under sagen ved Vestre Landsret – i overensstemmelse med myndighedernes faste praksis på området - gældende, at vurderingen af, om et areal udgør støtteberettiget hektar i enkeltbetalingsordningens forstand, skal foretages på grundlag af en objektiv bedømmelse af arealets generelle anvendelse. Derudover skal der, såfremt et areal anvendes til mere end ét formål, lægges vægt på arealets primære anvendelsesformål.

For så vidt angår de konkrete arealer i sagen, gør Klagecentret gældende, at arealerne i deres egenskab af såkaldte sikkerhedszoner er underlagt en række detaljerede lovgivningsmæssige krav om beplantning, planering, hældning etc. af hensyn til flysikkerheden, hvorfor arealerne anvendes til "ikke-landbrugsaktiviteter", jf. artikel 44, stk. 2, i forordning 1782/2003, og ikke "fortrinsvist anvendes til landbrugsaktiviteter", jf. artikel 34, stk. 2, litra a) i forordning 73/2009.

Derudover gør Klagecentret gældende, at sagsøgeren ikke kan siges at have en tilstrækkelig autonomi med henblik på udøvelsen af sin landbrugsaktivitet, henset til de særlige begrænsninger, som arealerne er underlagt, hvorfor arealerne ikke henhører under bedriften i medfør af artikel 44, stk. 2 i forordning 1782/2003 og artikel 34, stk. 2, litra a) i forordning 73/2009.

Endelig gør Klagecentret gældende, at betingelserne for myndighedernes tilbagesøgning af de uretmæssigt tildelte betalingsrettigheder og den udbetalte støtte på grundlag af disse rettigheder var opfyldt, idet sagsøgeren ikke kan anses for at have været i god tro om arealernes støtteberettigelse, ligesom sagsøgeren med rimelighed kunne forventes at have opdaget, at arealerne ikke kunne danne baggrund for udbetaling af støtte, henset til arealernes beliggenhed og karakter samt de betydelige begrænsninger i forhold til arealanvendelsen.

I den forbindelse henviser Klagecentret til, at disse vurderinger skal tage udgangspunkt i forholdene på henholdsvis udbetalingstidspunkterne for så vidt angår den udbetalte støtte og på skæringsdatoen den 1. januar 2010 for så vidt angår de tildelte betalingsrettigheder.

Sagen har vidererækkende betydning, da NaturErhvervstyrelsen har truffet lignende afgørelser om landbrugsstøtte til lufthavnsarealer i 30-40 andre sager. Endvidere bemærkes, at regeringen har afgivet indlæg i sagen, C-422/13, Wree. Denne sag omhandler ligeledes, hvorvidt arealer, der både anvendes som led i en landbrugsproduktion og tjener andre ikke-landbrugsmæssige formål, falder ind under begrebet "støtteberettiget hektar", men angår udelukkende fortolkningen af dette begreb i artikel 34, stk. 2, litra a) i forordning nr. 73/2009. Der henvises til Fødevareministeriets notat af 4. november 2013.

Regeringen afgiver derfor indlæg i sagen, hvori der argumenteres i overensstemmelse med det, som Fødevareministeriets Klagecenter har gjort gældende under landsretssagen.